

e mau hape, ei reira e taui atu ai i to ta tatou mau raveraa ia riro mai tatou ei tane maitai a'e, ei metua tane maitai a'e e ei tamaiti maitai a'e. Ia imi tatou mai teie taime atu ma to tatou puai atoa ia haere aueue ore i ni'a i te e'a haamaitai a te Faaora—inaha ho'i, o te ite-papū-maitai-raa ia tatou iho te haamataraa o te paari.

A rave ai tatou i te reira, e riro to tatou Atua rahi i te arata'i mai ia tatou ma te rima ; e « faarirohia [tatou] ei mea puai, e ia haamaitaihia ho'i no ni'a maira ».¹⁴

E au mau hoa here, te taahiraa matamua i ni'a i teie e'a maere e te haapoupou o te ti'araa pīpī mau, e haamata ia na roto i te uiraa i teie uiraa ohie :

« E te Fatu, o vau anei ? »

O to'u ia iteraa papū e te vaihi nei au i ta'u haamaitairaa ia outou na roto i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Mataio 26:21–22; reta tei faahuru-ê-hia.
2. Mataio 7:3, 5.
3. Hi'o Errol Morris, « The Anosognosic's Dilemma: Something's Wrong but You'll Never Know What It Is », *New York Times*, June 20, 2010, opinionator.blogs.nytimes.com/2010/06/20/the-anosognosics-dilemma-1.
4. Hi'o Justin Kruger and David Dunning, « Unskilled and Unaware of It: How Difficulties in Recognizing One's Own Incompetence Lead to Inflated Self-Assessments », *Journal of Personality and Social Psychology*, Titema 1999, 1121–34. « Na roto e 4 tuatapaparaa, ua itehia mai e teie mau taata papa'i e, te feia e manuia i raro mai i te maharaa o te tuhua i te mau hi'opo'araa no ni'a i te huru, te tarame e te mana'o nahonaho, ua hi'o rahi roa ia ratou i ta ratou manuira a e to ratou aravii. Noa'tu pāi ta ratou numera i muri mai i te hi'opo'araa tei roto i te 12 i ni'a i te hanere, ua mana'o ratou ia ratou i roto i te faito 62 i ni'a i te hanere (mai roto mai i te ho'e tuhua i ni'a ia psycnet.apa.org/?fa=main.doiLanding&doi=10.1037/0022-3514.77.6.1121).
5. Hi'o Marshall Goldsmith, *What Got You Here Won't Get You There* (2007), pene 3. Ua ani te aivanaa e toru hoa ohipa ia faito i ta ratou mau taururua a te manuira a o te taiete. Ua hau to ratou hi'oraa i ta ratou iho mau taururua i te 150 i ni'a i te hanere.
6. 1 Timoteo 1:11.
7. 2 Korinietia 4:4.
8. Luka 12:34.
9. Efesia 3:18.
10. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 4:6.
11. Hi'o Alama 17:11.
12. Hi'o Etera 12:27.
13. Iakobo 4:6, 10.
14. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 1:28.

Na te peresideni Henry B. Eyring

Tauturu Matamua i roto i te Peresideniraa Matamua

Te Autahu'araa faaineine

I roto i te faaineineraa autahu'araa, e mea hau a'e te « faa'ite mai » i te « parau mai ».

Te mauruuru nei au i te amuira a mai i te autahu'araa a te Atua, o te parare nei na te ao taatoa nei. Te faahiahia nei au i to outou faaroo, ta outou taviniraa e ta outou mau pure.

Ta'u poro'i i teie pō no ni'a ia i te Autahu'araa a Aarona. E poro'i atoa teie na tatou paatoa o te tauturu nei i roto i te faatupuraa i te mau parau fafau a te Fatu i te feia tei mau i te mea ta te mau papa'ira mo'a i faataa mai ei « autahu'araa iti ».¹ Ua pii-atoa-hia te reira te autahu'araa faaineine. E paraparau atu ia vau i teie pō no ni'a i taua faaineineraa hanahana ra.

Ua ī te faanahoraa a te Fatu no Ta'na ohipa i te faaineineraa. Ua faaineine oia i te fenua no tatou ia ite tatou i te mau tamataraa e te mau rave'a no te oraraa tahuti nei. A parahi ai tatou i ônei, tei roto ia tatou i te ho'e « tau faaineineraa »² mai ta te mau papa'ira mo'a i pii.

Ua faa'ite mai te peropheata Alama i te faufaa u'ana no taua faaineineraa ra no te ora mure ore, i reira ho'i tatou e nehenehe ai e ora e a muri noa'tu i roto i te mau utuafare i piha'ihō i te Atua te Metua e ia Iesu Mesia.

Ua haamaramarama mai oia i te titaura a no te faaineineraa mai teie

te huru : « E ua ite tatou e, e tae mai te pohe i nia i te taata atoa ra, oia, te pohe i parauhia e Amuleka ra, oia ho'i te pohe tino ; ua horoahia maira rā te tau i te taata e tatarahapa'i oia, i riro ai teie nei ora ei tau tamataraa, e ei tau ia faaineine i te farereiraa'tu i te Atua, e ei tau faaneheneheraa no taua vairaa mure ore ra i parauhia e maua, e o tei muri ho'i ia i te tia-faa-hou-raa o te feia i pohe ra ».³

Mai teie taime i horo'ahia'i ia tatou ia ora i roto i te tahuti nei no te faaineine i te farereiraa'tu i te Atua, ua riro atoa ia te taime tei horo'ahia ia tatou no te tavini i roto i te Autahu'araa a Aarona ei taime no te faaineine ia tatou ia haapii mai nahea ia horo'a i te taururua faufaa rahi ia vetahi ê. Mai ta te Fatu e horo'a nei i te taururua e titauhia nei e tatou no te faaoroma'i i te mau tamataraa o te oraraa tahuti nei, te tono atoa nei Oia i te taururua ia tatou i roto i ta tatou faaineineraa autahu'araa.

Ta'u poro'i, na te feia ia ta te Fatu e tono nei no te tauturu i te feia e mau nei i te Autahu'araa a Aarona ia faaineine e na te feia iho e mau nei i te Autahu'araa a Aarona. Te a'o nei au i te mau metua tane. Te a'o nei au i te feia atoa no te Autahu'araa a Melehizedeka tei ti'aturihia ei mau hoa e ei mau haapii no te feia apâ tamaroa tei roto i te faaineineraa autahu'araa.

Te arue nei e te haamauruuru nei au ia outou e rave rahi na te ao atoa nei e o te faaroo mai a muri a'e.

E taata tau'a ore au, mai te mea eita vau e faahiti i te parau no te hoê peresideni amaa e te hoê episekopo i to'u apîraa. Ua riro mai au ei diakono i te 12raa o to'u matahiti i roto i te hoê amaa iti i te pae hitiaa-o-te râ no te fenua Marite. E mea na'ina'i roa te amaa e o maua ana'e to'u tuaana tei mau i te Autahu'araa a Aarona e tae noa'tu i te taime ua ani to'u metua tane, te peresideni amaa, i te hoê taata paari ia amui mai i te Ekalesia.

Ua farii teie melo faafariu apî i te Autahu'araa a Aarona, e te hoê piiraa atoa ia ara i te feia tei mau i te Autahu'araa a Aarona. Te haamana'o noa nei â vau mai te mea no inanahira. E nehenehe ia'u ia haamana'o i te mau rau'ere nehenehe no te tau 'auhune a apee ai taua melo faafariu apî ra ia maua to'u tuaana ia rave i te tahih mea no te hoê vahine ivi. Aita vau i haamana'o e aha taua ohipa ra, ua haamana'o râ vau i to'u iteraa e ua tauturu te mana autahu'araa ia rave i te mea ta'u i haapii mai i muri iho, ta te Fatu i parau e ti'a ia tatou paatoia ia rave ia faaorehia ta tatou mau hara no te faaineine ia ite atu la'na.

Ia haamana'o ana'e au i teie nei, te mauruuru nei au i te hoê peresideni amaa tei pii i te hoê melo faafariu apî no te tauturu i te Fatu ia faaineine e piti na tamaroa o te riro mai i te hoê mahana ei mau episekopo ma te faaueraa ia atuatu i te feia vêvê e tei nava'i ore e no te peresideni atoa i te autahu'araa faaineine.

E diakono noa â vau a haere atu ai to matou utuafare i roto i te hoê paroisa rahi i Utaha. Tera te taime matamua i ite ai au i te mana no te hoê püpü taatoa i roto i te Autahu'araa a Aarona. E tera atoa ia te taime matamua a ite ai i te hoê püpü. E i muri mai o te taime matamua ia a ite ai au i te mana e te haamaitairaa o te hoê episekopo e peresideni ra i roto i te hoê püpü tahu'a.

Ua pii te episekopo ia'u ei tauturu matamua i roto i te püpü tahu'a. Te haamana'o nei au e ua haapii oia iho

i te püpü—noa'tu ta'na ohipa rahi e te tahi atu mau tane aravihi ta'na e nehenehe e pii no te haapii mai ia matou. Ua faanaho oia i te mau parahiraa i roto i te piha haapiiraa i roto i te hoê haamenemeneraa. Ua haaparahi oia ia'u i ni'a i te parahiraa, i to'na pae atau.

Ua nehenehe ia'u ia hi'o na ni'a'tu i to'na tapono a haapii ai oia. Ua hi'o oia i te tahi mau taime i te mau nota tei patapata-maitai-hia i roto i te buka iri puua i ni'a i to'na turi e i te mau papa'ira mo'a tei faaohipa e tei tapa'o-rahi-hia ta'na i iriti i ni'a i te tahi atu turi avae. E nehenehe ia'u ia haamana'o i te anaanatae rahi ia faati'a oia i te mau aamu no te itoito mai roto mai i te buka a Daniela e to'na iteraa papû no ni'a i te Faaora, te Fatu ra Iesu Mesia.

E haamana'o noa â vau e nahea to te Fatu piiraa i te mau hoa, tei ma'iti-maitai-hia, no ta'na feia autahu'araa i roto i te faaineineraa.

E na tauturu puai to'o nei episekopo, e no te tahi tumu aita vau i taa i taua tau ra, ua taniuniu mai oia ia'u i te fare, hau atu i te hoê taime, no te parau e, « Hal, ua hinaaro vau ia oe ia haere na muri ia'u ei hoa, no te tahi mau tere hahaereraa ». I te hoê taime, no te afa'ira ia'u na muri ia'na i te fare o te hoê vahine ivi e ora ra oia ana'e e ma te maa ore. A tere ai maua no te ho'i i te fare, ua tape'a oia i to'na pereoo uira, ua tatara i ta'na mau papa'ira mo'a, e ua parau mai ia'u no te aha oia i na reira ai i taua vahine ivi ra, mai te mea e mana to teie vahine no te atuatu ia'na iho, e hau atu, no te tauturu ia vetahi ê araua'e.

Te tahi atu tere hahaere, i te hoê ia taata tei faaea maoro i te haere mai i te pureraa. Ua ani to'u episekopo ia ho'i mai oia i piha'ihoo i te Feia Mo'a. Ua ite au i te here o to'u episekopo no te hoê taata e au ra ia'u mai te hoê enemi eita e ti'a ia herehia e e mea orurehau.

E i te tahi atu taime ua hahaere maua i te hoê utuafare, e na na tamahine iti e piti tei tonohia mai i farii ia maua i te uputa e to raua na metua inu ava. Ua parau mai te mau tamahine iti na roto i te paruru opani e te taoto ra to raua metua vahine e metua

tane. Ua parau noa te episekopo ia raua, ma te ataata e ma te haapou i to raua maitai e to raua itoito, e au ra ia'u e 10 minuti aoore râ hau atu. A faaatea atu ai maua i taua fare ra, ua parau mărû mai oia, « E tere hahaere maitai teie. E ore roa e mo'e i teie na tamahine e ua haere mai taua ».

Na haamaitairaa e piti ta te hoê hoa paari no te autahu'araa e nehenehe e horo'a, o te ti'aturiraa ia e te hoê hi'oraa no te atuatura. Ua ite au i te reira i te taime ua horo'ahia i ta'u nei tamaiti i te hoê hoa hahaere tei hau atu i te aravihi ia'nna i rotou i te autahu'araa. I riro na to'na hoa matahiapo ei peresideni misioni e piti taime e ua tavini i rotou i te tahitatu mai ti'araa faatere.

Hou raua a hahaere ai i te hoê o ta raua mau utuafare i faataahia, ua ani taua faatere autahu'araa aravihi ra e haere mai oia na mua e farerei i ta'u tamaiti i to matou fare. Ua faati'a raua ia'u ia faaroo. Ua haamata oia na rotou i te pure, no te ani i te taururua. I muri iho ua parau oia mai teie te huru i ta'u tamaiti : « Te mana'o nei au e ti'a ia taua ia haapii i teie utuafare i te hoê haapiiraa e riro ei hoê piiraa ia tatarahapa. Te mana'o nei au e farii maitai a'e ratou i te poro'i na rotou mai ia oe eiaha râ na rotou mai ia'u. Eaha to oe mana'o no te reira ? »

Te haamana'o nei au i te mata'u rahi i rotou i te mata o ta'u tamaiti. E nehenehe noa â ta'u e ite i te oaoa o taua taime ra a farii ai ta'u tamaiti i te ti'aturiraa.

Aita te episekopo i tuu apiti ia raua ma te feruri ore. E mea na rotou i te faaineineraa maitai i ite ai te hoa paari no ni'a i te mau mana'o no taua utuafare ra ta raua e fatata i te haapii. E mea na rotou i te faaurûraa i mana'o ai oia ia otohe mai oia, ia ti'aturi i te hoê taure'are'a aravihi ore no te pii i te mau tamarii paari a'e a te Atua ia tatarahapa e ia ho'i mai i te vahi papû.

Aita vau i ite e aha te hopearaa no ta raua hahaereraa, ua ite râ vau e, ua faaineine te hoê episekopo, te hoê taata tei mau i te Autahu'araa a Melehizedeka, e te Fatu, i te hoê tamaiti ia riro ei taata no te autahu'araa e i te hoê mahana ei hoê episekopo.

Teie, ua mâtau outou i taua mau aamu manuia ra no ni'a i te faaineineraa i rotou i te autahu'araa na rotou i te mea ta outou i ite mata e te mau ohipa ta outou i ite i rotou i te outou iho oraraa. Ua ite outou e i riro na outou ei mau episekopo, ei mau hoa, e ei mau metua ho'i mai teie te huru. Ua ite outou i te rima o te Fatu i rotou i ta outou faaineineraa no te mau ohipa a te autahu'araa Ta'na i ite e vai nei i mua ia outou.

E hopoia na tatou paatoa i rotou i te autahu'araa ia faaineine ia vetahi ê. Te vai ra te tahi mau mea ta tatou e nehenehe e rave ei mea faufaa rahi ho'i. Te mana hau atu i te faaohiparaa i te mau parau no te haapiiraa i te haapiiraa tumu, o to tatou ia hi'oraa maitai, te oraraa i te haapiiraa tumu.

Te hau atu i te faufaa rahi i rotou i ta tatou taviniraa i rotou i te autahu'araa o te ani-manihini-raa ia i te taata ia haere mai i te Mesia ra na rotou i te faaroo, te tatarahaparaa, te bapetizoraa, e te fariiraa i te Varua Maitai. Ei hi'oraa, ua horo'a te peresideni Thomas S. Monson i te mau a'oraa no te faaûru i te aau no ni'a i taua mau haapiiraa tumu ra. Na te mau mea râ ta'u i ite ta'na i rave i te mau taata e te mau misionare e te mau hoa o te Ekalesia a peresideni ai oia i te misioni i Toronto i tura'i ia'u ia rave i te ohipa.

I rotou i te faaineineraa autahu'araa, e mea hau a'e te « faa'ite mai » i te parau mai ».

No reira te mau papa'iraa mo'a e riro ai ei mea faufaa rahi no te

faaineineraa ia tatou i rotou i te autahu'araa. Ua î ratou i te mau hoho'a. Te feruri nei au mai te mea ra e nehenehe ia'u ia ite atu ia Alama i te peeraa'tu i te faaue a te melahi e i to'na rûraa i te ho'i e haapii i te mau taata ino i Ammoniha tei pato'i ia'na.⁴ E nehenehe ia'u ia ite i te to'eto'e i rotou i te fare tape'araa i reira ho'i to te peropetha Josepha parauraahia e te Atua ia itoito e te tia'ihia ra oia.⁵ No taua hoho'a papa'iraa ra i rotou i te feruriraa e nehenehe ai ia tatou ia vai ineine i te faaoroma'i i rotou i ta tatou taviniraa ia fifi ana'e.

Te hoê metua tane aore râ te hoê episekopo aore râ te hoê hoa hahaere paari o te faa'ite e e nehenehe ta'na e ti'aturi i te hoê taea'e apî tei mau i te autahu'araa, e nehenehe ta ratou e faataui i to teie taea'e apî oraraa. Ua anihia to'u metua tane i te hoê taime e te hoê melo no te püpü no te Tino Ahuru ma Piti Apostolo ia papa'i i te hoê parau poto no ni'a i te ihi e te faaroo. E aivanaa tui roo e e taea'e autahu'araa haapao maitai to'u metua tane. Noa'tu râ, te haamana'o noa ra vau i te taime a horo'a mai ai oia i te api parau ta'na i papa'i ma te parau mai, « Tera, hou vau a haapono ai i te Tino Ahuru Ma Piti, te hinaaro nei au ia tai'o oe i te reira. E ite ihoa oe mai te mea e mea ti'a ». Ua 32 matahiti paari a'e oia ia'u, e ua hau roa'tu to'na paari e to'na maramarama.

Te ite noa ra vau i te puai i noaa ia'u na rotou i teie ti'aturiraa a te hoê

metua tane faahiahia e te hoē taea'e autahu'araa. Ua ite au e aita oia i ti'atuci ia'u, moari rā i te Atua o te nehenehe e parau mai ia'u e aha te parau mau. Outou te mau hoa aravihu e nehenehe ta outou e haamaitai i te hoē taea'e apī no te autahu'araa i roto i te faaineineraa i te mau taime atoa, e nehenehe ia outou ia faa'ite atu ia'na taua huru ti'aturiraa ra. Na te reira ia e tauturu ia'na ia ti'atuci i te mana'o mārū no te faaūruraa no'na iho ia tae mai te reira ia'na, a tuu ai oia i te hoē mahana i to'na rima no te haamau i te haamaitairaa no te faaora i te hoē tamarii ta te mau taote ho'i i parau e e pohe oia. Ua tauturu mai taua ti'atuciraa ra ia'u hau atu i te hoē taime.

E noaa to tatou manuūraa i te faaineineraa ia vetahi ê i roto i te autahu'araa mai te au i te rahi o to tatou here ia ratou. E parau mau iho rā ia faatitiaifaro ana'e tatou ia ratou. A haamana'o i te taime, peneia'e i te airaamaa o te oro'a mo'a, a hape ai teie hoē taea'e no te Autahu'araa a Aarona i te raveraa i te hoē oro'a. E ohipa fifi teie. I te tahi taime e titauhia ia faatitiaifarohia te hape i mua i te taata e e tupu mai paha te inoino, te haamā e aore rā te mana'o e aita oe e auhia.

E e haamana'o outou i te a'o a te Fatu : « Ma te faahaparaa'tu i te tahi mau taime na roto i te parau papu roa, ia faaūruhia ra e te Varua Maitai ; e i reira e faa'ite mai ai i te rahiraa no te here ia'na o ta oe i faahapa na,

oi mana'o mai ai oia e ei enemi oe no'na ra ».⁶

E auraa taa ê to te parau *[faa]rahiraa* i roto i te faaineineraa i te feia tei mau i te autahu'araa ia faatitiaifarana'e-hia ratou. Te tuu ra teie parau i te mana'o no te *[faa]rahiraa* i te hoē here i vai na. O te « faa'iteraa'tu » te tu'ati i te *[faa]rahiraa*. O outou o te faaineine nei i te feia tei mau i te autahu'araa, e ite mai outou ia ratou i te raveraa i te hape. Na mua ratou i te farii i ta outou faatitiaifaroraa, e mea ti'a ia ite ratou na mua roa i to outou here mau e te tamau. E mea ti'a ia ratou ia ite i ta outou mau faateiteiraa na mua a'e i ta outou faatitiaifaroraa.

Te hi'o nei te Fatu iho i te mau taea'e no te autahu'araa iti ma te hoē hi'oraa o te faahanahana nei i to ratou faito puai e to ratou faufaa i mua la'na. A faaroo mai i teie mau parau, tei parauhia e Ioane Bapetizo a faaho'i faahou mai ai oia i te Autahu'araa a Aarona : « I ni'a iho ia orua e ta'u na tavini taeae nei, i te i'oa o te Mesia ra te horoa'tu nei au i te Autahu'araa a Aarona ra, o tei mau i te mau taviri no te utuuturaa a te mau melahi, e no te evanelia no te tatarahapa, e no te bapetizo na roto i te utuhuriraa no te haamataraa i te hara; e e ore roa te reira e iriti-faahou-hia'tu mai nia i te ao nei, e tae noa'tu i te taime e e pūpū faahou atu ai te mau tamarii tamaroa o Levi i te hoe tusia i te Fatu na roto i te parau tia ra ».⁷

E tu'atira te Autahu'araa a Aarona no te Autahu'araa teitei a'e a Melehizedeka.⁸ Ei peresideni no te autahu'araa taatoa, te peresideni atoa nei ia te peresideni o te Ekalesia i ni'a i te autahu'araa faaineine. E tano maitai ta'na mau poro'i e rave rahi mau matahiti no te haereraa e faaora, i ni'a i te faaueraa ia afa'i i te evanelia tatarahapa e te bapetizoraa i roto i te oraraa o vetahi ê.

E tau'aparau tamau te mau pūpū diakono, haapii e tahu'a no te haafatata'u te mau melo atoa o te pūpū i te Fatu. E faataa te mau persideniraa i te mau melo no te toro atu i te rima ma te faaroo e te here. E opere te mau diakono i te oro'a ma te tura e te faaroo ia putapu te mau melo i te maitai o te Taraehara e ia faaotia ratou ia haapa'o i te mau faaueraa a rave ai ratou i taua mau tapa'o mo'a ra.

E pure te mau haapii e te mau taahu'a e to ratou mau hoa no te faatupu i te faaueraa ia tia'i ho'i i te Ekalesia, e hoē taata i te taime hoē. E e pure amui taua mau hoa hahaere ra a haapii mai ai ratou i te mau hinaaro e te mau ti'aturiraa o te mau upoo utuafare. Ia na reira ratou, te faaineine nei ia ratou no te mahana rahi e peresideni ai ratou mai te hoē metua tane, ma te faaroo, i to ratou iho utuafare.

Te faa'ite papū nei au e, te faaineine nei te feia atoa o te tavini amui nei i roto i te autahu'araa i te hoē nunaa no te taeraa mai te Fatu i Ta'na Ekalesia. Te ora nei te Atua te Metua. Ua ite au—Ua ite au e—o Iesu te Mesia e ua here Oia ia tatou. O te peresideni Thomas S. Monson te peropagenta ora a te Fatu. Te faa'ite papū nei au i te reira i te i'oa mo'a o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 84:26, 30; 107:14.
2. Alama 42:10, 13.
3. Alama 12:24.
4. Hi'o Alama 8:14–18.
5. Hi'o Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 122:9.
6. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 121:43.
7. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 13:1.
8. Hi'o Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 107:14.

